
HUMOR I ACIDESA

Vells coneguts pel públic valencià, Esteve i Ponce són un d'eixos grups que juguen amb les expectatives dels seus espectadors i obliguen –sovint- els crítics a recórrer als tòpics per definir unes propostes teatrals difícilment classificables amb els mètodes tradicionals. És una alternativa perfectament legítima, sens dubte; més encara: és ben digna de lloança, però comporta un cert risc: el que el seu treball acabe entés de forma banal, és a dir: que ens quedem amb l'escorça. També és innegable que la seua fama de comicitat –molt ben guanyada per cert- pot arribar a esborrar altres components dels seus muntatges; per exemple: la seua capacitat per fer jocs verbals brillants i inesperats fa sovint que ens oblidem de l'elaborada construcció de dos discursos simultanis (el físic i el verbal), autònoms i paral·lels alhora que complementaris. O, i això em sembla més greu, no poderr apreciar les diferències, paleses, entre les propostes de fa uns anys (pense en l'extraordinària *La verdad está en inglés*) i l'actual *Los hermanos Pirracas en Nemequitepá*.

Diferències prou grans al meu entendre i que vénen, a més, emmarcades per una escenografia, de Carles Alfaro, ben significativa: els dos actors es veuen, en efecte, forçats a moure's en un espai molt acotat, en clar contrast amb la seua actuació a tot escenari dels anteriors muntatges. Aquest espai (aquest "incomparable marc d'una presó de l'estat del benestar", en paraules del grup) es projecta constantement sobre un discurs dominat pels records d'un passat fosc i –sobretot- per la mort (els bressols-taüts són ben explícits al respecte). Hi ha humor, és clar, i l'acostumada dosi de frases genials, perquè si no no serien Esteve i Ponce, però també acidesa i distanciament, imprescindible per a poder dir coses que tenen ben poc de còmiques. Elements tots plegats que fa que les rialles ens deixen amb un regust amarg.